

ČIŠČENJE IN RAZKUŽEVANJE ENDOSKOPSKIH PRIPOMOČKOV ZA VEČKRATNO UPORABO

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.07
Stran od strani:	1/4
Velja od:	29. 6. 2023
Uporaba najmanj do:	28. 6. 2028
Izdaja:	2. verzija

1. Namen in cilji aktivnosti

Priprava endoskopskih pripomočkov za večkratno uporabo za ponovno uporabo

Ključne besede: čiščenje, razkuževanje, endoskopija, pripomočki

2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)

IZBN		Omejitev, pripombe
bolničar-negovalec	NE	
tehnik zdravstvene nege	DA	z dodatnimi znanji iz endoskopske dejavnosti
diplomirana medicinska sestra	DA	z dodatnimi znanji iz endoskopske dejavnosti
diplomirana babica	DA	z dodatnimi znanji iz endoskopske dejavnosti
tehnik zdravstvene nege, prerazporejen na delovno mesto dipl. m. s., 38. člen ZZDej-K	DA	licenca za strokovno področje in z dodatnimi znanji iz endoskopske dejavnosti
študent zdravstvene nege	NE	
študent babiške nege	NE	

Predviden čas za izvedbo aktivnosti	40 minut
--	----------

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti	Ena (1)
--	---------

Skrbnik NP		Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji
-------------------	---	---

3. Kratice uporabljene v protokolu

dipl. m. s./dipl.	diplomirana medicinska sestra/ diplomirani zdravstvenik		
TZN	tehnik zdravstvene nege		
BN	bolničar-negovalec		
IZBN	izvajalec zdravstvene/babiške nege		
ZBN	zdravstvena/babiška nega		
NP	nacionalni protokol		

4. Potrebni pripomočki

• Osebna varovalna oprema: zaščitne rokavice za delo s kemikalijami s podaljšanim zapestnim delom, zaščitni plašč z nepremočljivo zaščito, maska tipa IIR, zaščita za oči (očala, vizir)• Ščetke, krpice• Brizgalka 10 ml• Destilirana voda• Ultrazvočni čistilec	• Encimski detergent• Parafinsko olje• Priklop na medicinski stisnjeni zrak• Ročnik za stisnjeni zrak• Vrečke za sterilizacijo (papir-folija)

ČIŠČENJE IN RAZKUŽEVANJE ENDOSKOPSKIH PRIPOMOČKOV ZA VEČKRATNO UPORABO

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.07
Stran od strani:	2/4
Velja od:	29. 6. 2023
Uporaba najmanj do:	28. 6. 2028
Izdaja:	2. verzija

5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege

		Opombe
1	Endoskopski pripomoček takoj po uporabi odložimo na namensko taso ali v lijak. Odstranimo rokavice in si razkužimo roke.	Preprečimo kontaminacijo okolice.
2	Nadenemo zaščitne rokavice in priporočeno osebno varovalno opremo. Pripomoček začnemo čistiti takoj po uporabi ali ga namočimo v raztopini encimskega detergenta.	Preprečimo zasušitev organskih ostankov.
3	Z raztopino encimskega detergenta in krpico obrišemo zunanost pripomočka.	Odstranimo grobo umazanijo.
4	Pripomoček razstavimo, kolikor je to mogoče.	Lažje čiščenje težko dostopnih delov pripomočka.
5	Konico pripomočka očistimo s ščetko, lumne prebrizgamo z 10–20 ml raztopine encimskega detergenta.	Odstranimo organske ostanke iz notranjih in zunanjih površin.
6	Očiščene dele pripomočka speremo s pitno vodo. Odstranimo rokavice in si razkužimo roke.	Odstranimo ostanke detergenta.
7	V zaprti posodi odnesemo pripomoček v ultrazvočni čistilec.	Preprečimo kontaminacijo okolja.
8	Nadenemo si zaščitne rokavice. Pripomočke zložimo v namensko košaro ultrazvočnega čistilca, košaro vložimo in zaženemo program. Odstranimo rokavice in razkužimo roke.	Ne nalagamo preveč, da se ne ustvarjajo »UZ sence«.
9	Ultrazvočno čiščenje poteka 30 minut.	Upoštevamo priporočila proizvajalca UZ čistilca.
10	Razkužimo roke. Nadenemo zaščitne rokavice. Po končanem programu pripomočke speremo s pitno vodo.	Odstranimo ostanke detergenta z zunanjih površin.
11	Lumne pripomočka speremo z destilirano vodo (10 ml).	Odstranimo ostanke detergenta z notranjih površin.
12	Lumne osušimo z medicinskim stisnjnim zrakom, zunanost obrišemo z mehko, suho krpo.	Osušimo površine.
13	Gibljive dele pripomočka naoljimo s parafinskim oljem.	Zagotovimo brezhibno delovanje in daljšo življenjsko dobo pripomočka. Glej opombe **
14	Sestavimo in pregledamo pripomoček in preverimo delovanje.	Zagotovimo varno ponovno uporabo.
15	Pripomoček spakiramo v sterilizacijski ovoj (papir/folija) primerne velikosti. Odstranimo rokavice in razkužimo roke.	Pripomočka ne zvijamo na manjši Ø od 20 cm (preprečevanje poškodb).

 <p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije</p> <p>Ob Železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si</p>	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE		Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.07
	ČIŠČENJE IN RAZKUŽEVANJE ENDOSKOPSKIH PRIPOMOČKOV ZA VEČKRATNO UPORABO		Stran od strani:	3/4
			Velja od:	29. 6. 2023
			Uporaba najmanj do:	28. 6. 2028
			Izdaja:	2. verzija

16	Pripravljeni material pošljemo v centralno sterilizacijo s spremno dokumentacijo.	Označimo vrsto sterilizacije (parna, plinska, plazma).
----	---	--

6. Opombe, omejitve protokola:

- Reprocesiramo samo pripomočke, ki so s strani proizvajalca deklarirani za večkratno uporabo.
 - Za mehanično čiščenje in namakanje v UZ čistilcu se priporoča uporaba istega encimskega detergenta.
 - UZ čistilec mora biti med delovanjem pokrit (izhajanje pare).
 - Sterilne pripomočke shranjujemo v zaprti omari, pred uporabo preverimo rok sterilnosti in integriteto ovoja.
- .. Pri mazanju gibljivih delov pripomočka nanesimo samo kapljico olja. Večje količine olja ustvarijo zaporo, ki je neprepustna za sterilizacijske postopke.

7. Temeljna literatura:

Bhatia, V., Bhardwaj, V. & Tevethia, H.V. (2021). Reprocessing and reuse of endoscopic accessories. *Journal of Digestive Endoscopy*, 12, 214-220. DOI <https://doi.org/10.1055/s-0041-1741077>

 <p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije</p> <p>Ob Železnici 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si</p>	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE		Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.07
	ČIŠČENJE IN RAZKUŽEVANJE ENDOSKOPSKIH PRIPOMOČKOV ZA VEČKRATNO UPORABO		Stran od strani:	4/4
			Velja od:	29. 6. 2023
			Uporaba najmanj do:	28. 6. 2028
			Izdaja:	2. verzija

8. Podrobnejša in dodatna navodila - povezava z drugimi dokumenti (priloge k NP)

Številka priloge	Naziv dokumenta

9. Pregled zadnjih sprememb v dokumentu

Zap. št.	Sprememba v točki:	OPIS SPREMEMBE

10. Potrditev dokumenta

	organ	Številka sklepa	datum	Odgovorna oseba/podpis
I. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Delovna skupina za nacionalne protokole Zbornice – Zveze	20/2023	16.5.2023	Klavdija Potočnik
II. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Upravni odbor Zbornice – Zveza	298/31	29.6.2023	Monika Ažman

	FUNKCIJA/ ORGAN	IME IN PRIIMEK	PODPIS
PRIPRAVIL:	strokovnjaki Strokovne sekcije MS in ZT	Tatjana Gjergjek	
PREGLEDALI:	strokovne službe Zbornice – Zveze/PVK	Draga Štromajer	
ODOBRIL:	predsednica Zbornice – Zveze	Monika Ažman	
SKRBNIK DOKUMENTA:	predsednik/ca Strokovna sekcija MS in ZT	Marija Petrinec Primožič	